

Der paabebyrdes tillige Statsstyrelsen ved alle sige Anliggender en Administration, Revision, Decision, Embedsansættelse etc., som det var høist ønskeligt at undgaae. Der kan vistnok ikke være nogen Tvivl om, efter hvad der er anført af den høitærede Minister, at det vil være et nyttigt Foretagende for en stor Deel af Omegnen at anlægge den her omhandlede nye Bro eller Vej; men det forekommer mig, at, naar det er saa, saa kunde man ogsaa overlade den hele Egn, som skulde have Nytten af Anlægget, at søge Pengene tilveiebragte paa samme Maade, som saa mange andre sige Summer komme tilveie, f. Ex. ved Actier, og det kunde da maaskee ogsaa være passende, om de største Lodsieiere, selv ogsaa Akademiet i Sorø, deeltog deri; Udgifterne kunde man dække ved at tage Bropenge, som det jo maatte være i Egnens egen Interesse at betale, naar Anlægget virkelig er saa nyttigt som her er anført. Forøvrigt synes det mig, at den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) har gjort en temmelig ulmodsigelig Indvending med Hensyn til Tiden, hvori dette Forslag er kommet til vor Overveielse; thi, var Finantsloven gaaet igjennem sidste Gang vi vare samlede, saa vilde Anlægget dog være bleven udsat et Aar. Jeg synes derfor, man kunde tage Sagen under nærmere Overveielse, nemlig om ikke den af mig foreslaaede Vej kunde betrædes.

Alberti: Jeg troer ikke, at der er nogen Grund til at modsætte sig Boteringen af disse 5000 Rbd., som Cultusministeriet har begjært. Jeg kan navnlig ikke finde den Grund for Opsættelsen af Bevilgelsen, som er anført af den ærede Rigsdagsmand for Falster (Monrad), for afgjørende; thi, om Forslaget eller Begjæringen om disse 5000 Rbd. er kommet ind for en Maaned siden, eller det er kommet for 3 a 4 Maaneder siden, troer jeg ikke forandrer Sagens Stilling. Er Begjæringen i og for sig berettiget, saa mener jeg, at man ikke kan tage Hensyn til, om Kommunen Sorø er kommet frem med sit Forslag tidligere eller senere, eller om de paagældende Autoriteter have afgivet deres Erklæringer med tilbørlig Hurtighed eller for langsomt. Den anden Indvending, som den ærede Rigsdagsmand fra

Nykjøbing paa Falster gjorde mod at bevilge disse 5000 Rbd., angik nærmest Realiteten, og var hentet fra Sorø Byes Ringhed. Jeg har allerede sagt, da jeg talte for, at Sorø Commune har hidtil i alt Væsentligt bestaaet ved Akademiet, og dens Haandværkere og Kjøbmænd have for Størstedelen havt deres Indtægter fra den Couflux, som Akademiet foranlediger; men deraf følger ingenlunde, at Byen bestandig skulde være indskrænket til den snevne Virksomhed, naar der aabnes den Udgang til at trække Handel og Søgning efter Haandværksdrift til sig fra de Egne, som naturlig tilhøre den, saa jeg troer godt man kan forsætte, at Byen kan hævde sig Noget. Det er jo den ærede Rigsdagsmand meget vel bekendt, at Sorø er Midtpunktet for en større Omegn, at der findes en Mængde eller idetmindste ikke saa Administrations-Contoirer, hvorhen Landboerne ere nødsagede til at komme, og det er ogsaa den ærede Rigsdagsmand meget vel bekendt, at endeel af Dplandet og netop den frugtbarste Egn i Sorø's Nærhed er afflaaret derfra ved den Sø, som man nu vilde anbringe en Communication over. Man kan meget let finde Exempler paa, at smaa Byer, selv om de ligge inde i Landet, kunne hævde sig til en ret betydelig Handelsvirksomhed; jeg skal, for at blive i den Egn, blot henvise til Ringsted, der i Størrelse ikke synderlig overgaaer Sorø, men som dog er en ret antagelig Handelsplads, og det Samme kan ventes med Hensyn til Sorø. Jeg har derfor sagt, at Afgjørelsen af dette Spørgsmaal er af megen Betydning for Sorø Commune; og efter de Dplysninger, som ere mig meddeelte, føier jeg til, at det vil være af megen Betydning for Byen Sorø at have, hvis det kan opnaaes ved Thingets Billigelse, Veien særdig samtidig med, at Communicationen paa Jernbanen begynder; thi det er netop ved Banens Aabning, at Communicationens Retning vil bestemmes sig. Jeg skal kun endnu udtale, at jeg i og for sig anseer det Spørgsmaal, som her er reist om Bevilling af 5000 Rbd., for at være en simpel Godsadministrations sag. Jeg troer, den ærede Cultusminister oplyste, at der ved den Inddæmning, som herved tilstiftes, vil indvindes et meget stort Areal, der kommer